

Denken aan vrijdag

Van Nicci French verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Het geheugenspel
Het veilige huis
Bezeten van mij
Onderhuids
De rode kamer
De bewoonde wereld
Verlies
De mensen die weggingen
De verborgen glimlach
Vang me als ik val
Verloren
Tot het voorbij is
Wat te doen als iemand sterft
Medeplichtig

In de Frieda Klein-reeks:

Blauwe maandag
Dinsdag is voorbij
Wachten op woensdag
Donderdagskinderen

Nicci French

Denken aan vrijdag

Vertaald door
Caecile de Hoog en
Noor Koch

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 3070 4 (paperback)

ISBN 978 90 263 3069 8 (gebonden)

© 2014 Nicci French

© 2015 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Caecile de Hoog en Noor Koch

Oorspronkelijke titel *Friday on my Mind*

Oorspronkelijke uitgever Michael Joseph

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Lee Avison / Trevillion Images

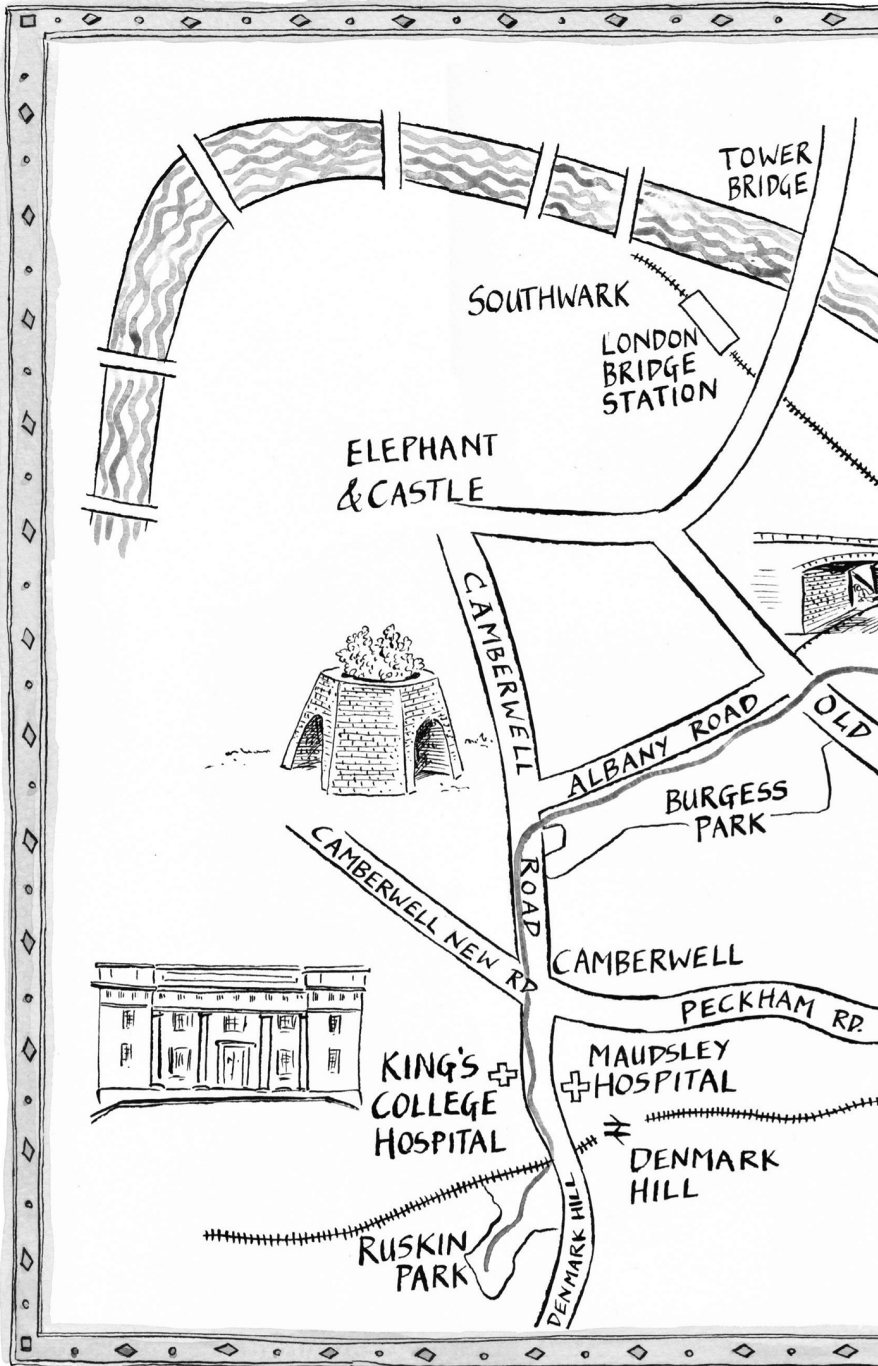
Kaart binnenwerk © Maps Illustrated, 2015

Foto auteurs © Mark Kohn

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Kersti en Philip

TOWER BRIDGE

SOUTHWARK

LONDON BRIDGE STATION

ELEPHANT & CASTLE

CAMBERWELL ROAD

ALBANY ROAD

OLD

BURGESS PARK

CAMBERWELL NEW RD

CAMBERWELL

PECKHAM RD

KING'S COLLEGE HOSPITAL

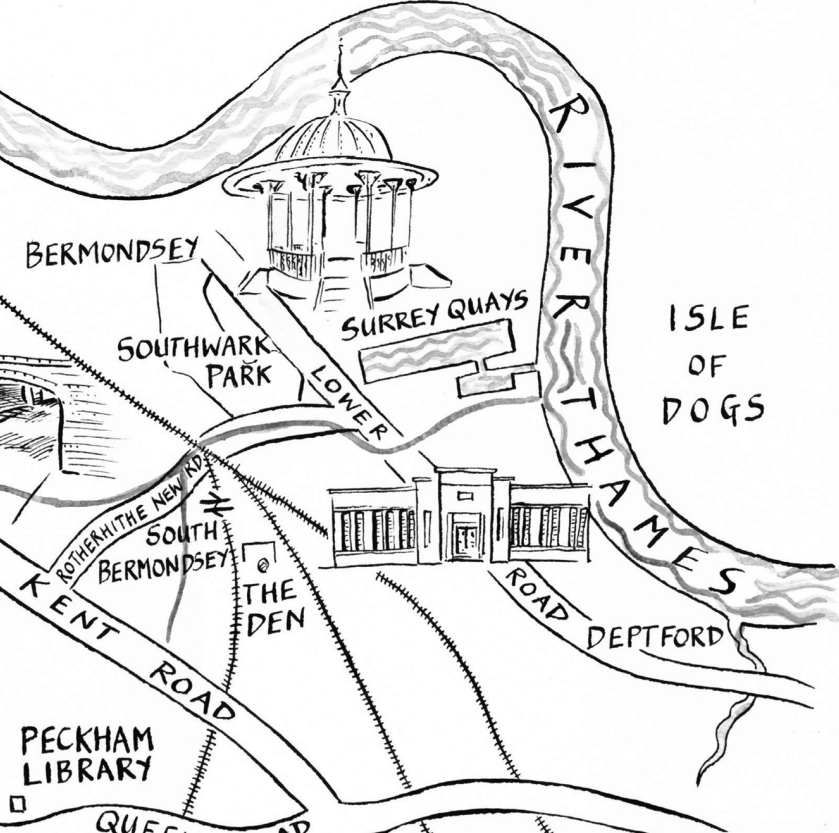
MAUDSLEY HOSPITAL

DENMARK HILL

RUSKIN PARK

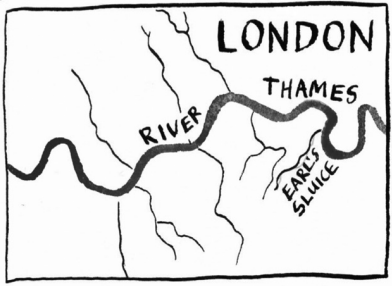
DENMARK HILL

EARL'S SLUICE

PECKHAM LIBRARY

PECKHAM LIBRARY

I

Kitty was vijf jaar oud en ze was boos. Ze hadden lang in de rij moeten staan voor de kroonjuwelen en die vielen toen ook nog tegen. De rij voor Madame Tussauds was nog langer geweest en ze had de meeste wassen beelden niet eens herkend, bovendien kon ze ze met al die mensen niet goed zien. En het had ook nog gemiezerd. En ze had een hekel aan de ondergrondse. Toen ze op het perron het gebrom van een aankomende trein hoorde, was het alsof er iets engs uit de duisternis kwam.

Maar op de boot klaarde haar humeur een beetje op. De rivier was zo breed, het leek haast alsof ze op zee waren en meedeinden op de stromingen en het getij. Een plastic fles dreef voorbij.

‘Waar gaat die heen?’ vroeg Kitty.

‘Naar zee,’ zei haar moeder. ‘Helemaal naar zee.’

‘De Thames Barrier zal hem wel tegenhouden,’ zei haar vader.

‘Nee, hoor,’ zei haar moeder. ‘Die laat hem wel door.’

Toen de boot zich van de oever losmaakte rende Kitty van de ene kant naar de andere. Als ze op de ene oever iets interessants zag, was ze meteen bang dat ze iets miste wat op de andere oever of recht voor hen uit te zien was.

‘Doe een beetje rustig, Kitty,’ zei haar moeder. ‘Schrijf alles wat je ziet maar eens op in je schrift.’

Kitty pakte haar nieuwe schrift, met de olifant op het omslag, en haar nieuwe pen. Ze deed het schrift open op de eerste bladzij-

de en tekende een 1 met een hartje eromheen. Toen keek ze om zich heen. 'Wat is dat grote ding?'

'Wat bedoel je?'

'Daar.'

'Dat is het reuzenrad, de London Eye.'

Dus dat werd nummer 1.

De boot was bijna leeg. Het was een vrijdag en het was nog maar net opgehouden met regenen. Kitty's ouders dronken koffie en Kitty, die vrij had van school omdat de leerkrachten een bijscholingsdag hadden en die zich weken op dit uitje had verheugd, fronste boven haar schrift toen ze een stem over de intercom hoorde zeggen dat op de Theems veel geschiedenis was geschreven. Want hier begon Francis Drake aan zijn reizen om de wereld, zei de stem, en hier kwam hij weer terug met een schip vol schatten en toen werd hij Sir Francis Drake.

Kitty had het zo druk dat ze een beetje kriegel werd toen haar vader naast haar kwam zitten.

'We zijn gestopt,' zei hij, 'om de Theems en de London Bridge goed te kunnen zien.'

'Weet ik,' zei Kitty.

'Ken je dat liedje over deze brug?'

'Ja, op school gehad.'

Kitty schreef verder.

'Vertel eens, wat heb je allemaal gezien?'

Met het puntje van haar tong uit haar mond maakte Kitty het woord af waar ze mee bezig was. Toen keek ze op en hield haar schrift omhoog. 'Vijf dingen,' zei ze.

'Vertel.'

'Een vogel.'

Haar vader begon te lachen. Fronsend keek ze hem aan. 'Wat is er?'

'Nee, niks. Heel goed. Een vogel. En wat nog meer?'

'Een boot.'

'Welke, de onze?'

'Nee.' Ze rolde met haar ogen. 'Een andere.'

'Goed zo.'

‘Een boom.’

‘Waar dan?’

‘Die is er niet meer.’ Ze keek in haar schrift. ‘Een auto.’

‘Inderdaad, er rijden heel wat auto’s langs het water. Heel goed, Kitty. Nog meer?’

‘En een wallevis.’

Haar vader keek in haar schrift. ‘Het is “walvis”, niet “wallevis”. Maar dit is een rivier. In een rivier zwemmen geen walvis-sen.’

‘Ik heb hem gezien.’

‘Wanneer dan?’

‘Nu net.’

‘Waar?’

Kitty wees. Haar vader kwam overeind en liep naar de reling. En toen werd het helemaal spannend, en het was al zo spannend allemaal. Haar vader schreeuwde iets, draaide zich naar haar om en schreeuwde nog iets. Dat ze moest blijven zitten waar ze zat en niet van haar plaats mocht komen. Hij rende over het dek, holde de trap af en toen hield de man van de luidspreker zijn mond en begon even later met een heel andere stem iets te roepen. Er begonnen meer mensen over het dek te rennen en over de reling te kijken, ze riepen naar elkaar en een dikke vrouw barstte in tranen uit.

De man van de luidspreker zei dat iedereen weg moest bij de reling maar niemand deed het. Kitty’s moeder kwam naast haar zitten en begon te praten over wat ze straks zouden gaan doen en over de zomervakantie, want die kwam eraan; ze zouden gaan kamperen. Toen hoorde Kitty een motor heel hard ronken, ze ging staan en zag een grote motorboot naderbij komen. Toen hij dicht bij hen was stopte hij en ging hun eigen boot zo hard op en neer op de golven van de motorboot dat ze bijna omviel. Haar moeder stond op en ging ook bij de reling tussen de andere mensen staan. Kitty zag alleen hun ruggen en achterhoofden. Net als bij Madame Tussauds, toen had haar vader haar op zijn schouders genomen.

Nu kon ze achter de mensen gaan staan en tussen de spijlen

door kijken. Ze las het woord dat op de zijkant van de motorboot stond: POLITIE. Dat werd nummer 6 op haar lijstje. Aan de achterkant van de boot stapten twee mannen over de reling en gingen op een smal randje staan. Een van hen, in een groot geel pak en met handschoenen die van rubber leken, ging zelfs het water in. Ze hadden touwen en daarmee trokken ze het ding uit het water. Er begonnen mensen te kreunen en sommigen liepen weg van de reling, waardoor Kitty het nog beter kon zien. Anderen staken hun telefoon in de lucht. Het ding zag er raar uit, helemaal opgezet en vlekkerig en met een melkkleur, maar toch wist ze wat het was. De mannen stopten het in een grote zwarte zak en deden de rits dicht.

De motorboot kwam nog dichterbij en een van de mannen stapte over op hun boot, een dek lager dan waar zij stond. De andere man, de man in het grote gele pak, bleef op de andere boot. Hij trok aan een touw en legde er een knoop in. Toen hij klaar was kwam hij overeind en keek naar Kitty, precies op het moment dat ze naar hem zwaaide. Hij glimlachte en zwaaide ook, en Kitty zwaaide terug.

Er gebeurde niets meer, dus liep ze terug en ging weer zitten. Ze tekende een 6, zette er een kring omheen en schreef POLITIE. Toen keek ze naar nummer 5. Voorzichtig kraste ze het woord WALLEVIS net zo lang door tot er niets meer van te zien was. In op-
perste concentratie schreef ze eronder: M-A-N.

2

Hoofdinspecteur Sarah Hussein en rechercheur Glen Bryant stapten uit de auto. Hussein haalde haar mobiel tevoorschijn en Bryant een pakje sigaretten en een roze wegwerpaansteker. Hij was lang en fors, met heel kort haar, grote handen en voeten, en schouders zo breed als die van een rugbyspeler. Hij zweette. Naast hem zag Hussein er klein, cool en compact uit.

‘Er is iets tussengekomen, ik ben later thuis,’ zei Hussein in de telefoon. ‘Ik weet het, het spijt me. Je kunt pasta maken voor de meisjes. En er is ook nog pizza in de vriezer. Ik weet niet hoe laat het wordt. Ze moeten niet opblijven tot ik er weer ben, en jij ook niet, Nick. Ik moet ophangen. Sorry.’

Er kwam een man aan met een blozend gezicht en een ruwe, warrige bos haar. Hij deed meer aan een visser denken dan aan een politieman.

‘Hallo.’ Hij stak zijn hand uit naar Bryant, die schaapachtig keek, maar hem wel een hand gaf. ‘Ik ben brigadier O’Neill. Waterpolitie. U bent zeker hoofdinspecteur Hussein?’

‘Eh... nou,’ begon Bryant.

‘Hij is rechercheur Bryant,’ zei Hussein koeltjes. ‘Ik ben hoofdinspecteur Hussein.’

‘O, neem me niet kwalijk. Ik dacht...’

‘Geeft niet, gebeurt wel vaker.’

Hussein liet haar blik langs de rivier dwalen, naar de Tower Bridge, rechts van haar, naar Canary Wharf aan haar andere kant

en naar de nieuwe luxe flats van Rotherhite verderop langs het water. 'Niet gek hier.'

'Moet je in november komen,' zei O'Neill.

'Dat dit niet is verkocht om flats neer te zetten, zo'n mooie plek aan het water.'

'We moeten onze boten toch ergens kwijt.'

Brigadier O'Neill wees naar een grote vierkante tent van blauw plastic zeil. Hussein trok een grimas. 'Nee, hè?'

'Daar leggen we ze altijd neer voor een eerste onderzoek en dan besluiten we of we jullie erbij moeten halen.' O'Neill schoof een zeil opzij om hen door te laten. Binnen waren twee mannen met plastic mutsen, schoenbeschermers en witte jassen stilletjes met het lichaam bezig. 'Soms weten we het niet zeker, maar bij deze was de keel doorgesneden.'

Bryant ademde diep en hoorbaar in waarop O'Neill glimlachend omkeek.

'Vind je dit al erg? Je moest ze eens zien als ze een maand of twee in het water hebben gelegen. Soms kun je niet eens meer zien of het een man of een vrouw is. Zelfs zonder kleren.'

Het lichaam lag in een grote, ondiepe metalen bak. Het was helemaal opgezet, alsof er lucht in was gepompt. De huid was onnatuurlijk bleek, maar ook vlekkelig, gemarmerd en met bloeduitstortingen op gezicht en handen. Het lichaam was nog steeds gekleed in een donker hemd, grijze broek en stevige leren schoenen, of eigenlijk eerder laarzen dan schoenen. Hussein keek naar de veters, die nog steeds dubbel geknoopt waren, en zag voor zich hoe de man zich voorover had gebogen om ze aan te trekken en te strikken.

Ze dwong zichzelf naar zijn gezicht te kijken. Er was een restant van een neus te zien, maar niet meer dan wat blootliggend kraakbeen. Zijn gelaatstrekken waren vervaagd, weggeteerd, maar de doorgesneden keel was onmiskenbaar. 'Ziet er gewelddadig uit,' zei ze ten slotte.

Naast haar maakte Bryant een bevestigend geluid. Hij had zijn zakdoek gepakt en deed alsof hij zijn neus snoot.

'Het zegt niets,' zei O'Neill. 'Afgezien van de keel dan. Ze wor-

den meegesleurd door de stroming en aangevreten door de vogels. In de zomer gaat het allemaal nog sneller.'

'Waar is hij gevonden?'

'Vlak bij de HMS Belfast, bij de London Bridge. Maar dat zegt ook niks. Hij kan overal tussen Richmond en Woolwich in de rivier zijn beland.'

'Enig idee hoelang hij in het water heeft gelegen?'

O'Neill hield zijn hoofd schuin alsof hij iets uitrekende. 'Hij dreef. Dus zeker een week. Maar zo te zien niet langer dan tien dagen.'

'Daar hebben we weinig aan.'

'Het is een goede manier om je van een lijk te ontdoen,' zei O'Neill. 'Veel beter dan begraven.'

'Zat er iets in de zakken?'

'Geen portefeuille, geen telefoon, geen sleutels, zelfs geen zakdoek. Geen horloge.'

'Dus jullie hebben niets?'

'Je bedoelt jullie hebben niets, want hij is nu jullie pakkie-an. Ja, we hebben wel iets hoor. Kijk maar naar zijn pols.'

Hussein trok haar plastic handschoenen aan en boog zich over het lichaam. Ze rook een zoetige lucht waar ze verder niet bij stil wilde staan. Om de linkerpols zat een plastic bandje. Ze tilde het voorzichtig op. 'Zoiets krijg je in het ziekenhuis om.'

'Dat dachten wij ook. En het lijkt alsof zijn naam erop staat.'

Ze boog zich nog verder naar het bandje. De letters waren vervaagd en amper leesbaar. Ze moest ze een voor een spellen. 'Klein,' zei ze. 'Dr. F. Klein.'

Wachtend op de collega's die het lichaam zouden komen halen, keken ze uit over de rivier, die glinsterde in de namiddagzon. Het regende niet meer, roze wolkjes dreven langs een bleekblauwe hemel.

'Ik wou dat het niet op een vrijdag was gebeurd,' zei Bryant.

'Daar doe je niks aan.'

'Het is mijn favoriete dag, normaal gesproken. Alvast een soort voorproefje van het weekend.'

Hussein trok haar handschoenen uit. Ze dacht aan de afspraken die ze moest afzeggen, aan de teleurgestelde gezichten van haar dochters en de verwijten van Nick. Hij zou ze proberen in te slikken, wat het alleen maar erger maakte. Tegelijkertijd liet ze alles wat nu moest gebeuren de revue passeren en stelde prioriteiten vast. Zo begon elke nieuwe zaak.

‘Ik ga zo dadelijk mee naar het mortuarium. Jij zoekt uit wie dokter Klein is en uit welk ziekenhuis dat bandje afkomstig is, als het tenminste uit een ziekenhuis komt. Je hebt er een foto van, hè?’

Bryant hield zijn mobiel omhoog.

Volgens het plastic bandje was dokter Kleins geboortedatum 18 november, maar het jaartal was niet te lezen. Onder de naam stonden twee letters en een reeks nauwelijks leesbare cijfers, met een soort barcode ernaast.

‘Vermissingen,’ zei Hussein. ‘Man, middelbare leeftijd, als vermist opgegeven tussen vijf dagen en veertien dagen geleden.’

‘Ik bel zodra ik iets weet.’

‘Bel me sowieso.’

‘Ja, natuurlijk.’

Het plastic naambandje kwam uit het King Edward Hospital in Hampstead. Bryant belde het ziekenhuis en werd van de ene naar de andere afdeling doorverbonden tot hij uiteindelijk bij het kantoor van de medisch directeur uitkwam, waar een assistente hem in duidelijke taal te kennen gaf dat hij naar het ziekenhuis moest komen met zijn verzoek, want alleen dan werden persoonlijke gegevens van patiënten of personeel afgegeven.

Dus reed hij erheen, heuvelopwaarts, dwars door de drukke avondspits. Het was warm en hij was ongeduldig. Hij had beter kunnen gaan lopen, dat zou sneller gaan, of misschien moest hij een scooter kopen, dacht hij, of een motor. In het kantoor van de directie werd zijn legitimatiebewijs uitvoerig bestudeerd door een magere vrouw in een rood mantelpak. Hij herhaalde zijn verzoek en liet haar de foto op zijn mobiel zien.

‘Ik dacht: het is vast iemand die hier werkt.’

De vrouw leek niet erg geïnteresseerd. ‘Die polsbandjes zijn voor de patiënten, niet voor het personeel.’

‘O, ja, natuurlijk. Neem me niet kwalijk.’

‘Het personeel heeft geplastificeerde pasjes.’

‘Het gaat mij vooral om deze.’

Of hij even wilde wachten. De minuutwijzer van de grote klok aan de muur sprong naar voren. Hij voelde zich zweterig en vies en zag steeds het opgezwollen, doordrenkte ding voor zich dat ooit een man was geweest. De vrouw kwam terug met een uitdraai in haar hand.

‘Deze patiënt is hier drie jaar geleden opgenomen geweest,’ zei ze. ‘Het was een spoedopname.’ Ze keek naar het papier. ‘Laceraties. Steekwonden. Niet fijn.’

‘Drie jaar geleden?’ Bryant fronste en vervolgde haast mompelend: ‘Waarom zou hij nog steeds zijn ziekenhuisbandje dragen?’

‘Het was geen hij. De patiënt was een vrouw. Dokter Frieda Klein.’

‘Hebt u een adres voor mij?’

‘Adres, telefoonnummer.’

Er ging Hussein een lichtje op. ‘Waar heb ik die naam nou eerder gehoord?’

‘Geen idee. Zal ik haar bellen?’

‘Ja. Vraag of ze naar het mortuarium komt.’

‘Om het lichaam te identificeren? Ik hoop dat ze daartoe bereid is.’

Hussein stond op de gang van de forensische afdeling een zakje chips te eten en zag Frieda Klein achter een medewerker aan door de raamloze gang op zich af komen. Vermoedelijk was ze even oud als Hussein, maar langer, en gekleed in een grijze linnen broek en een hoog gesloten wit T-shirt. Ze had haar bijna zwarte haar hoog opgestoken en hoewel haar tred snel en licht was, bespeurde Hussein ook iets slepends in haar manier van lopen. Ze deed haar denken aan een geblesseerde danseres. Toen ze dicht-

bij kwam zag ze dat het gezicht van de vrouw heel bleek was, en onopgemaakt. Haar ogen waren heel donker en Hussein had het gevoel dat ze niet zozeer bekeken werd, als wel gepeild.

‘Dokter Frieda Klein?’

‘Ja.’

Terwijl Hussein zichzelf en Bryant voorstelde, probeerde ze de stemming van de vrouw in te schatten. Ze herinnerde zich de woorden van Bryant nadat hij haar gesproken had: *Dokter Klein klonk niet erg verbaasd.*

‘Het is geen aangename aanblik.’

De vrouw knikte. ‘Hij droeg mijn naambandje om zijn pols?’ vroeg ze.

‘Ja.’

De stille, koude ruimte was hel verlicht. Het rook er ranzig en naar ontsmettingsmiddelen, een bekende lucht die tot achter in de keel voelbaar was.

Voor de tafel bleven ze staan. Over het lichaam lag een wit laken gespreid.

‘Bent u er klaar voor?’

De vrouw knikte nogmaals. De assistent deed een stap naar voren en sloeg het laken terug. Hussein keek niet naar het lichaam, maar naar het gezicht van Frieda Klein. Er veranderde niets aan haar gezichtsuitdrukking, ze spande zelfs haar kaak niet, maar staarde aandachtig en boog zonder een spier te verrekken naar voren. Haar blik gleed over de gapende wond in de hals. ‘Ik weet het niet,’ zei ze ten slotte. ‘Ik zou het niet kunnen zeggen.’

‘Zou het helpen om naar zijn kleren te kijken?’

Ze lagen op een plank, opgevouwen in doorzichtige plastic zakken. Hussein pakte ze er een voor een af. Een donker, doorweekt overhemd. Grijs broek. De zware leren schoenen met de blauwe dubbel geknoopte veters. Hussein hoorde de adem van de vrouw naast haar stokken. Heel even was Frieda Kleins gezichtsuitdrukking veranderd, als een landschap dat duister en kil is geworden. Even kromde ze haar hand alsof ze de zak met de schoenen wilde aanraken. Ze draaide zich om naar het gehaven-

de lichaam, bleef kaarsrecht staan en staaarde ernaar.

‘Ik weet wie het is,’ zei ze. Haar stem klonk zacht en kalm. ‘Het is Sandy, Alexander Holland. Ik herken zijn schoenen.’

‘U weet het echt zeker?’ vroeg Hussein.

‘Ik herken zijn schoenen,’ herhaalde Frieda Klein.

‘Dokter Klein, gaat het wel?’

‘Ja hoor, dank u.’

‘Hebt u enig idee waarom hij uw naambandje om zijn pols droeg?’

Ze keek Hussein aan. Toen keek ze weer naar het lichaam. ‘We hebben een relatie gehad. Lang geleden.’

‘Maar nu niet meer.’

‘Nu niet meer.’

‘Ik begrijp het,’ zei Hussein neutraal. ‘Ik ben u erg dankbaar. Het zal niet makkelijk voor u zijn. U begrijpt dat we graag alles willen weten wat u ons over meneer Holland kunt vertellen.’

Ze knikte licht. Hussein had de indruk dat het haar veel moeite kostte om zichzelf onder controle te houden.

‘Is hij vermoord?’

‘Zoals u ziet is zijn keel doorgesneden.’

‘Ja.’

Toen ze wegliep, keek Hussein Bryant aan.

‘Er is iets vreemds aan haar.’

Bryant had honger en snakte naar een sigaret. Hij ging even op zijn tenen staan, en kwam weer naar beneden. ‘Ze bleef wel rustig, dat moet je haar nageven.’

‘Maar zoals ze reageerde toen ze die schoenen zag – heel vreemd.’

‘Hoezo?’

‘Ik weet het niet, maar we moeten haar in de gaten houden.’

3

Toen de zus van Alexander Holland opendeed, viel Hussein een aantal dingen op. Dat Elizabeth Rasson op het punt stond de deur uit te gaan: ze had een prachtige blauwe jurk aan, maar geen schoenen, en zag er geagiteerd uit, alsof ze werd gestoord. Dat er ergens in huis een kind huilde dat door een mannenstem getroost werd. Dat ze rijzig was, met donker haar, en een enigszins hoekig figuur had dat haar tot een opvallende verschijning maakte, en dat Bryant stokstijf achter haar stond, als een soldaat tijdens een parade. Het leek alsof hij zijn adem inhield en wachtte tot zij de woorden uitsprak die het leven van deze vrouw voor goed zouden veranderen.

‘Elizabeth Rasson?’

‘Wat komt u doen? Het komt echt niet uit nu, we moeten zo weg.’ Ze keek naar de straat achter hen, en zuchtte getergd.

‘Ik ben hoofdinspecteur Sarah Hussein en dit is mijn collega, rechercheur Bryant.’ Ze hielden allebei hun legitimatiebewijs omhoog.

Op dit soort momenten voelde Hussein altijd spanning boven in haar rug en achter in haar keel. Hoe rustig en goed voorbereid ze ook was, iemand aankijken en zeggen dat een naaste was overleden zou nooit wennen, maar was iets wat nu eenmaal bij het werk hoorde. Ze kwamen recht uit het mortuarium, waar de broer van deze vrouw opgezwollen en in ontbinding op een tafel lag.